

USNESENÍ SOUDU (prvního senátu)

22. června 2006 *

Ve věci T-137/04,

Kurt Martin Mayer, s bydlištěm v Eisentratten (Rakousko),

Tilly Forstbetriebe GmbH, se sídlem v Treibach (Rakousko),

Anton Volpini de Maestri, s bydlištěm ve Spittal/Drau (Rakousko),

Johannes Volpini de Maestri, s bydlištěm v Seeboden (Rakousko),

zastoupení M. Schaffgotschem, advokátem,

žalobci,

proti

Komisi Evropských společenství, zastoupené M. van Beekem a B. Schimou, jako
zmocněnci,

žalované,

* Jednací jazyk: němčina.

podporované

Finskou republikou, zastoupenou T. Pynnä a A. Guimaraes-Purokoski, jako zmocněnkyněmi,

vedlejší účastníci,

jejímž předmětem je návrh na zrušení rozhodnutí Komise 2004/69/ES ze dne 22. prosince 2003, kterým se přijímá seznam lokalit významných pro Společenství v alpínské biogeografické oblasti podle směrnice Rady 92/43/EHS (Úř. věst. L 14, s. 21; Zvl. vyd. 15/08, s. 10),

SOUD PRVNÍHO STUPNĚ
EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ (první senát),

ve složení R. García-Valdecasas, předseda, I. Labucka a V. Trstenjak, soudkyně,
vedoucí soudní kanceláře: E. Coulon,

vydává toto

Usnesení

Právní a skutkový rámec

- ¹ Dne 21. května 1992 přijala Rada směrnici 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, s. 7; Zvl. vyd. 15/02, s. 102, dále jen „směrnice o stanovištích“).
- ² Cílem směrnice o stanovištích je podle čl. 2 odst. 1 této směrnice přispět k zajištění biologické rozmanitosti prostřednictvím ochrany přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin na území členských států, na které se vztahuje Smlouva o ES.
- ³ Ve svém čl. 2 odst. 2 upřesňuje, že cílem opatření přijímaných k provedení této směrnice je zachování nebo obnova příznivého stavu z hlediska ochrany u přírodních stanovišť, druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin v zájmu Společenství.
- ⁴ Podle šestého bodu odůvodnění směrnice o stanovištích je nutno podle stanoveného časového rozvrhu vyhlásit zvláštní oblasti ochrany s cílem vytvořit spojitou evropskou ekologickou síť, aby byla zajištěna ochrana nebo zachování přírodních stanovišť a druhů v zájmu Společenství v odpovídajícím stavu z hlediska jejich ochrany.

- 5 Podle čl. 3 odst. 1 směrnice o stanovištích zahrnuje tato síť nazvaná „Natura 2000“ zvláštní oblasti ochrany, jakož i zvláště chráněná území označená členskými státy podle směrnice Rady 79/409/EHS ze dne 2. dubna 1979 o ochraně volně žijících ptáků (Úř. věst. L 103, s. 1; Zvl. vyd. 15/01, s. 98).
- 6 Podle čl. 1 písm. l) směrnice o stanovištích je zvláštní oblast ochrany definována jako „lokalita významná pro Společenství a vyhlášená členskými státy prostřednictvím právního, správního a/nebo [nebo] smluvního aktu, u které jsou pro přírodní stanoviště a/nebo [nebo] populace druhů, pro něž je lokalita určena, uplatněna ochranná opatření nezbytná k jejich zachování nebo obnově ve stavu z hlediska jejich ochrany příznivém“.
- 7 Článek 4 směrnice o stanovištích stanoví tříetapový postup pro stanovení zvláštních oblastí ochrany. Podle odstavce 1 tohoto ustanovení navrhne každý členský stát seznam lokalit, v němž bude uvedeno, jaké typy přírodních stanovišť z přílohy I a jaké druhy z přílohy II směrnice o stanovištích, původní pro toto území, se na jednotlivých lokalitách vyskytují. Seznam spolu s informacemi o každé lokalitě musí být do tří let po oznámení směrnice o stanovištích předložen Komisi.
- 8 Podle čl. 4 odst. 2 směrnice o stanovištích vypracuje Komise z těchto seznamů na základě kritérií stanovených v příloze III této směrnice po dohodě s každým členským státem návrh seznamu lokalit významných pro Společenství. Seznam lokalit významných pro Společenství přijme Komise postupem podle článku 21 směrnice o stanovištích. Podle čl. 4 odst. 3 bude tento seznam vypracován do 6 let od oznámení směrnice o stanovištích.

- 9 Článek 4 odst. 4 směrnice o stanovištích stanoví, že jakmile je lokalita významná pro Společenství přijata postupem podle odstavce 2 téhož ustanovení, vyhlásí příslušný členský stát co nejdříve a nejpozději do šesti let tuto lokalitu jako zvláštní oblast ochrany a podle významu lokality stanoví priority pro uchování nebo obnovu příznivého stavu z hlediska ochrany u typu přírodního stanoviště uvedeného v příloze I nebo druhu uvedeného v příloze II a pro ekologickou soudržnost sítě NATURA 2000 a také podle toho, jak jsou tyto lokality ohroženy postupným znehodnocováním nebo zničením.
- 10 Směrnice o stanovištích ve svém čl. 4 odst. 5 upřesňuje, že jakmile je některá lokalita zařazena do seznamu lokalit významných pro Společenství vypracovaného Komisí, vztahují se na ni ustanovení čl. 6 odst. 2 až 4 směrnice o stanovištích.
- 11 Podle článku 6 směrnice o stanovištích:

„1. Pro zvláštní oblasti ochrany stanoví členské státy nezbytná ochranná opatření zahrnující v případě potřeby odpovídající plány péče vypracované speciálně pro dané lokality nebo integrované do jiných plánů rozvoje a vhodná opatření právního, správního nebo smluvního charakteru, která odpovídají ekologickým požadavkům typů přírodních stanovišť uvedených v příloze I a druhů uvedených v příloze II, jež se na těchto lokalitách vyskytují.

2. Členské státy přijmou vhodná opatření, aby v oblastech zvláštní ochrany vyloučily poškozování přírodních stanovišť a stanovišť druhů ani k vyrušování druhů, pro něž

jsou tato území určena, pokud by takové vyrušování mohlo být významné ve vztahu k cílům této směrnice.

3. Jakýkoli plán nebo projekt, který s určitou lokalitou přímo nesouvisí nebo není pro péči o ni nezbytný, avšak bude mít pravděpodobně na tuto lokalitu významný vliv, a to buď samostatně, nebo v kombinaci s jinými plány nebo projekty, podléhá odpovídajícímu posouzení jeho důsledků pro lokalitu z hlediska cílů její ochrany. S přihlédnutím k výsledkům uvedeného hodnocení důsledků pro lokalitu a s výhradou odstavce 4 schválí příslušné orgány příslušného státu tento plán nebo projekt teprve poté, co se ujistí, že nebude mít nepříznivý účinek na celistvost příslušné lokality, a co si v případě potřeby opatří stanovisko široké veřejnosti.

4. Pokud navzdory negativnímu výsledku posouzení důsledků pro lokalitu musí být určitý plán nebo projekt z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru, přesto uskutečněn a není-li k dispozici žádné alternativní řešení, zajistí členský stát veškerá kompenzační opatření nezbytná pro zajištění ochrany celkové soudržnosti sítě NATURA 2000. O přijatých kompenzačních opatřeních uvědomí Komisi.

Jestliže se na dotyčné lokalitě vyskytují prioritní typy přírodních stanovišť a/nebo [nebo] prioritní druhy, pak mohou být uplatněny pouze důvody související s ochranou lidského zdraví a veřejné bezpečnosti s nesporně příznivými důsledky mimořádného významu pro životní prostředí nebo jiné naléhavé důvody převažujícího veřejného zájmu podle stanoviska Komise.“

- 12 Rozhodnutí Komise 2004/69/ES ze dne 22. prosince 2003, kterým se přijímá seznam lokalit významných pro Společenství v alpínské biogeografické oblasti podle směrnice o stanovištích (Úř. věst. L 14, s. 21; Zvl. vyd. 15/08, s. 10, dále jen „napadené rozhodnutí“), bylo přijato na základě čl. 4 odst. 2 třetího pododstavce uvedené směrnice. Mezi lokalitami významnými pro Společenství přijatými v seznamu jsou uvedeny následující lokality:

— AT 2102000 Nockberge (Kernzone), Kärnten;

— AT 2119000 Gut Walterskirchen.

- 13 Žalobci jsou zemědělci a lesníci, kteří na svých pozemcích vykonávají kromě činností spojených s jejich hospodářstvím druhotné činnosti. Na základě napadeného rozhodnutí jsou tyto pozemky zahrnuty do lokalit významných pro Společenství v alpínské biogeografické oblasti.

- 14 Druhý žalobce je vlastníkem pozemku, který zcela odpovídá lokalitě významné pro Společenství označené kódem AT 2119000. Ostatní žalobci jsou vlastníky pozemků umístěných v lokalitě významné pro Společenství označené kódem AT 2102000.

Řízení

- 15 Návrhem došlým kanceláři Soudu dne 13. dubna 2004 podali žalobci projednávanou žalobu.
- 16 Podáním došlým kanceláři Soudu dne 30. června 2004 Komise vznesla námitku nepřipustnosti podle čl. 114 odst. 1 jednacího řádu Soudu. Žalobci předložili svá vyjádření k této námitce dne 2. září 2004.
- 17 Podáním došlým kanceláři Soudu dne 7. července 2004 podala Finská republika návrh na vstup do probíhajícího řízení jako vedlejší účastnice na podporu Komise. Usnesením ze dne 20. září 2004 předseda prvního senátu Soudu toto vedlejší účastenství povolil. Vedlejší účastnice předložila spis omezený na přípustnost. Žalobci předložili svá vyjádření dne 30. prosince 2004.

Návrhová žádání účastníků řízení

- 18 Ve své námitce nepřipustnosti Komise navrhuje, aby Soud:

- odmítl žalobu jako nepřipustnou;
- uložil žalobcům náhradu nákladů řízení.

19 Ve svém spise vedlejšího účastníka vedlejší účastnice navrhuje, aby Soud odmítl žalobu jako nepřijatelnou.

20 Ve svých vyjádřeních k námitce nepřijatelnosti žalobci navrhují, aby Soud:

— primárně:

— zamítl námitku nepřijatelnosti;

— zrušil napadené rozhodnutí;

— podřídně:

— zrušil napadené rozhodnutí, pokud jde o lokality zařazené do přílohy I, které se nacházejí v Rakousku;

— nebo zrušil zápis lokalit zařazených do přílohy I napadeného rozhodnutí, označených kódy AT 2102000 Nockberge (Kernzone), Kärnten a AT 2119000 Gut Walterskirchen;

- nebo zrušil zařazení do přílohy I napadeného rozhodnutí lokalit uznaných za lokality významné pro Společenství pro stanoviště a druhy se stupněm zastoupení a celkovým hodnocením odpovídajícím kategoriím B, C a D, nebo dále podpůrně kategoriím C a D, nebo dále ještě podpůrněji kategorii D standardního formuláře vyplňovaného členskými státy, buď pokud jde o všechny lokality zařazené do napadeného rozhodnutí nebo pokud jde o všechny rakouské lokality nebo pokud jde o lokality zařazené pod kódy AT 2102000 Nockberge (Kernzone), Kärnten a AT 2119000 Gut Walterskirchen;

- mimoto uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

- 21 Na základě článku 114 jednacího řádu, požaduje-li některý účastník řízení, aby Soud vydal rozhodnutí o nepřipustnosti, aniž by se zabýval věcí samou, následuje dále ústní část řízení s výhradou opačného rozhodnutí. V projednávaném případě má Soud věc na základě přezkumu spisu za dostatečně objasněnou pro to, aby rozhodl, aniž by zahájil ústní část řízení.

Argumenty účastníků řízení

- 22 Komise primárně uplatňuje, že žalobci nemají právní zájem na podání žaloby.

- 23 Má za to, že napadené rozhodnutí je pouze přechodným opatřením ve smyslu rozsudku Soudního dvora ze dne 11. listopadu 1981, IBM v. Komise (60/81, Recueil, s. 2639, bod 10). Napadené rozhodnutí není aktem, který může být předmětem žaloby, jelikož vypracováním seznamu lokalit významných pro Společenství nebyl ukončen postup směřující k vytvoření sítě Natura 2000.
- 24 Komise zdůrazňuje, že napadené rozhodnutí nemá přímý vliv na právní postavení žalobců. Podle Komise nastanou případné právní účinky vůči žalobci jen tehdy, pokud vnitrostátní orgány přijmou opatření k provedení směrnice o stanovištích a napadeného rozhodnutí.
- 25 Komise se v důsledku toho domnívá, že napadené rozhodnutí žádným způsobem nezasáhlo do právní sféry žalobců. Nejsou proto, z důvodu nedostatku právního zájmu na podání žaloby, oprávněni proti tomuto rozhodnutí podat žalobu na neplatnost na základě čl. 230 čtvrtého pododstavce ES.
- 26 Komise podpůrně tvrdí, že žalobci nejsou bezprostředně a osobně dotčeni.
- 27 V projednávaném případě bylo sporné opatření přijato Komisí ve formě rozhodnutí určeného členským státům. Povaha aktu nemůže být nicméně zjišťována v jeho

vnější formě, ale v jeho konkrétním právním obsahu. Sporné rozhodnutí doplňuje právní rámec, jehož součástí je síť Natura 2000 v rozsahu, v němž upřesňuje, které lokality mají být členskými státy vyhlášeny jako zvláštní oblasti ochrany (čl. 4 odst. 4 směrnice o stanovištích), takže jsou členské státy povinny mimo jiné stanovit ochranná opatření nezbytná pro dotčené lokality (čl. 6 odst. 1 směrnice o stanovištích).

- 28 Napadené rozhodnutí je tak součástí souboru obecných právních úprav normativní povahy. Komise nicméně připouští, že to přesto podle ustálené judikatury nevylučuje, aby se rozhodnutí mohlo bezprostředně a osobně dotýkat určitých hospodářských subjektů.
- 29 Pokud jde o bezprostřední dotčení žalobců, Komise se domnívá, že skutečnost, že lze určit, které lokality jsou významné pro Společenství a spadají z tohoto důvodu do oblasti působnosti čl. 6 odst. 2 až 4 směrnice o stanovištích, žádným způsobem nezasahuje do právního postavení žalobců. Povinnosti vyplývající z tohoto článku v souladu s právním režimem směrnic nemohou být uloženy jednotlivcům a mohou vyplývat pouze z opatření přijatých členským státem k provedení směrnice o stanovištích.
- 30 Komise se domnívá, že čl. 6 odst. 2 směrnice o stanovištích ponechává členským státům prostor pro uvážení ohledně okamžiku, kdy může být vyrušování přírodních stanovišť významné, a ohledně určení opatření vhodných k vyloučení poškozování a vyrušování. Upřesňuje, že dokud členský stát nevyužije svou posuzovací pravomoc, není možné zjistit, zda je právní postavení žalobců dotčeno. Dochází proto k závěru, že napadené rozhodnutí nemá na žalobce přímý vliv.

31 Podle Komise platí tytéž úvahy pro použití čl. 6 odst. 3 a 4 směrnice o stanovištích: požadavek přezkumu slučitelnosti s cíli ochrany může mít právní účinky pouze v kontextu konkrétního plánu nebo projektu. Jelikož se jedná o povolovací řízení, ve kterém musí být zvažovány a brány v úvahu různé poznatky, vnitrostátní orgány musejí mít nezbytně prostor pro uvážení. Požadavky čl. 6 odst. 3 a 4 směrnice o stanovištích se ostatně tehdy, uplatňují-li se na konkrétní situaci, dotýkají nikoliv vlastníka pozemku, ale autora plánu nebo projektu. Žalobci se však všichni dovolávají svého postavení vlastníků pozemků. Článek 6 odst. 3 a 4 směrnice o stanovištích tedy nemá právní účinky dotýkající se bezprostředně postavení žalobců.

32 Pokud jde o osobní dotčení, Komise má za to, že napadené rozhodnutí nestanoví práva ani povinnosti vlastníků pozemků, ale pouze stanoví seznam lokalit, na které se v důsledku toho vztahují jiná ustanovení, která se rovněž netýkají vlastnictví pozemků. Cílem těchto ustanovení je chránit lokality proti poškozování jejich stavu ochrany bez ohledu na jednání, které je původem tohoto poškození.

33 Komise se domnívá, že žalobci nemohou tvrdit, že napadené rozhodnutí zasahuje do jejich zvláštních práv nebo že jim způsobuje výjimečnou škodu, která je může individualizovat vzhledem ke všem ostatním hospodářským subjektům, jelikož uvedené rozhodnutí vlastníkům pozemků neukládá žádnou povinnost. I kdyby bylo připuštěno, že rozhodnutí může žalobcům ukládat povinnosti, vyplývalo by to z objektivně určené situace, a sice zeměpisného umístění lokalit uvedených v příloze.

- 34 Žalobci nejsou individualizováni ani skutečností, že je Komise na základě zvláštních ustanovení povinna zohlednit důsledky aktu, který zamýšlí přijmout, na postavení žalobců. Podle Komise se na postup, který vedl k přijetí napadeného rozhodnutí, použijí pouze výlučně vědecká kritéria ochrany přírody. Mimoto žádné ustanovení práva Společenství Komisi neukládalo použít za účelem přijetí napadeného rozhodnutí postup, v rámci kterého by žalobci mohli uplatnit práva, jako je například právo být vyslechnut.
- 35 S přihlédnutím ke všemu předcházejícímu Komise dochází k závěru, že žaloba musí být odmítnuta jako nepřijatelná.
- 36 Vedlejší účastnice podporuje argumentaci Komise a dochází rovněž k závěru o nepřijatelnosti projednávané žaloby.
- 37 Pokud jde o bezprostřední dotčení žalobců, dodává, že napadené rozhodnutí členským státům zjevně ponechává možnost přijmout či nepřijmout určitá opatření; účinky napadeného rozhodnutí budou záviset na způsobu, jakým vnitrostátní orgány vykonají svou diskreční pravomoc.
- 38 Pokud jde o osobní dotčení žalobců, vedlejší účastnice se domnívá, že napadené rozhodnutí jim nebrání ve výkonu jejich výlučných práv a nezabavuje je jejich práv. Toto rozhodnutí totiž neupravuje práva a povinnosti žalobců, ale stanoví výlučně

seznam zeměpisně vymezených oblastí. Případné negativní účinky dovolávané v žalobě jsou pouze nepřímými důsledky napadeného rozhodnutí.

- 39 Podle vedlejší účastnice je třeba mimoto konstatovat, že napadené rozhodnutí se žalobců nedotýká jakožto nositelů výlučných práv. Za předpokladu, že by se jich dotýkalo, bylo by tomu tak pouze z důvodu jejich postavení jakožto vlastníků pozemků, stejně tak jako by se dotýkalo právního postavení všech vlastníků pozemků uvedených v jeho příloze.
- 40 Vedlejší účastnice dále zdůrazňuje, že podle judikatury Soudního dvora možnost určit s větší či menší přesností počet nebo dokonce totožnost právních subjektů, vůči kterým se opatření použije, nikterak neznamená, že tyto subjekty musejí být považovány za osobně dotčené tímto opatřením, je-li nepochybné, že k tomuto použití dochází na základě objektivní právní či skutkové situace definované dotčeným aktem (viz usnesení Soudu ze dne 6. září 2004, SNF v. Komise, T-213/02, Sb. rozh. s. II-3047, bod 59 a uvedená judikatura).
- 41 Vedlejší účastnice se domnívá, že i když napadené rozhodnutí případně umožňuje určit vlastníky pozemků zařazených mezi lokality uvedené v příloze zmíněného rozhodnutí, nic to nemění na tom, že k použití tohoto rozhodnutí dochází na základě jím definované objektivní skutkové situace, a sice přírodní hodnoty dotčených pozemků.
- 42 Žalobci nejprve uplatňují, že napadené rozhodnutí je normativním aktem Komise, který má nicméně rovněž důsledky pro jednotlivce, jelikož adresáty nejsou pouze členské státy, ale rovněž žalobci.

43 Žalobci mají za to, že vůči nim nelze namítat neprovedení směrnice o stanovištích ve stanovené lhůtě. Připomínají, že podle judikatury Soudního dvora se občan může přímo dovolávat směrnice vůči členskému státu, kterému je určena, nebo vůči jeho správním orgánům, tehdy, pokud je tato směrnice formulována dostatečně přesně, aby se z ní dala přímo vyvodit práva, a pokud dotčený členský stát nedodržel lhůtu pro provedení. Prodlení v provedení směrnice členským státem nemůže však vést k tomu, aby občan Unie měl možnost vyhnout se cílům uvedené směrnice nebo zmařit jejich splnění.

44 Pokud jde o argument Komise, že lokalita požívá ochranu stanovenou v čl. 6 odst. 2 až 4 směrnice o stanovištích, jakmile byla oznámena dotčeným členským státem, žalobci se domnívají, že pokud by toto zákonodárce zamýšlel, ustanovení obsažené v čl. 4 odst. 5 směrnice o stanovištích by bylo nadbytečné a bylo by stanoveno, že oznámení vede k použití režimu ochrany.

45 Dále tvrdí, že jsou napadeným rozhodnutím bezprostředně a osobně dotčeni.

46 Pokud jde o bezprostřední dotčení, žalobci tvrdí, že jelikož napadené rozhodnutí neponechává členským státům žádný volný prostor pro uvážení, pokud jde o provedení normativních ustanovení směrnice o stanovištích vůči žalobcům, je kritérium, podle kterého jsou posledně uvedení napadeným rozhodnutím bezprostředně dotčeni, splněno. I když je podle žalobců napadené rozhodnutí formálně určeno členským státům, přijímá pro zvláštní oblasti ochrany v něm obsažené nejen konečný seznam přijatých lokalit, ale obsahuje také konečnou definici cílů ochrany. Členské státy jsou oprávněny výlučně k přijetí opatření, faktických nebo

normativních, při respektování zásady zákazu vyrušování a povinnosti provést odpovídající hodnocení důsledků zemědělské a lesní činnosti žalobců. Tato opatření nicméně žalobce značně právně a hospodářsky znevýhodňují.

47 Žalobci mají za to, že rozbor čl. 6 odst. 2 až 4 směrnice o stanovištích provedený Komisí není přesvědčivý. Komise jednak opomenula zásadní skutečnost, a sice nevyjádřila se k výtce vycházející z neexistence výslovného uvedení důvodů, proč jsou uvedené lokality ve skutečnosti významné pro Společenství, a jednak se její rozbor týkající se povinností vnitrostátních orgánů a jejich prostoru pro uvážení týkal pouze podružných otázek.

48 Žalobci v tomto ohledu připomínají, že členské státy nemají žádný prostor pro uvážení ohledně zákazu vyrušování a poškozování lokalit významných pro Společenství, přijatých v rámci prováděcích předpisů směrnice o stanovištích. Cíle definované napadeným rozhodnutím rovněž členským státům neponechávají rozhodovací prostor, takže jsou žalobci bezprostředně dotčeni tímto rozhodnutím a neexistencí upřesnění, pokud jde v projednávaném případě o vhodnost ochrany určitých druhů a stanovišť.

49 Žalobci mají námitky proti vyjádřením vedlejší účastnice. Členské státy jsou povinny posoudit plány a projekty dotýkající se zařazených lokalit s ohledem na čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích, jakož i cíle ochrany, které jsou stanoveny napadeným rozhodnutím. Povinnost provést takové hodnocení a kritéria tohoto hodnocení vyplývají z určení cíle ochrany stanoveného napadeným rozhodnutím a členský stát se v žádném případě nemůže těmto povinnostem vyhnout na základě své vlastní posuzovací pravomoci. Stejně zjištění platí pro zákaz vyrušování stanovený v čl. 6 odst. 2 směrnice o stanovištích.

- 50 Pokud jde o osobní dotčení, žalobci v podstatě uplatňují, že jsou napadeným rozhodnutím osobně dotčeni z důvodu svého postavení jakožto vlastníků pozemků, na které odkazuje rozhodnutí Komise. Skutečnost, že je dotčen určitý počet jiných vlastníků pozemků, na tomto stavu nic nemění. Vlastníci se odlišují od okruhu jiných dotčených hospodářských subjektů, například nevlastníků majících na dotčených pozemcích plány nebo projekty, jelikož jsou napadeným rozhodnutím dotčeni již skutečně, a nikoli potenciálně v budoucnu. Navíc nejsou pouze ohroženi značnými hospodářskými znevýhodněními, ale rovněž současnými právními znevýhodněními. Zvláště určující je skutečnost, že nemohou disponovat svými pozemky, protože jejich práva jsou dotčena režimem ochrany, který vstoupil v platnost. Tak tomu není v případě jiných hospodářských subjektů, které mohou uskutečnit své plány nebo projekty na jiných, vhodnějších, pozemcích, na které se omezující režim ochrany nevztahuje.
- 51 Žalobci zpochybňují argumenty Komise týkající se osobního dotčení. Připomínají, že se nedovolávají pouze *nudum ius* pozemkového vlastnictví, ale uplatňují své postavení uživatelů půdy. Napadené rozhodnutí tak omezuje požívací právo žalobců, protože je nemohou vykonávat ve stejném rozsahu jako dříve.
- 52 Žalobci nejsou toho názoru, že povinnosti, které jim ukládá napadené rozhodnutí, jsou důsledkem objektivně určené situace, jak to tvrdí Komise. Mají za to, že jejich pozemky nepodléhají existující normě náhodně z důvodu jejich zeměpisného umístění, ale že byla přijata norma, která se vztahuje na existující pozemky. Odlišují se tak nejen od okruhu nedotčených osob, ale rovněž od okruhu dotčených osob, jelikož použití těchto ustanovení spočívá na svévolných kritériích.

- 53 V odpovědi na vyjádření vedlejší účastnice žalobci připomínají, že se nejedná o dotčení jakéhokoli postavení na trhu, ale o vážné omezení základních práv. Toto omezení vyplývá z napadeného rozhodnutí, které je velmi konkrétní a vysoce podrobné. Mají se za konkrétní adresáty chybného rozhodnutí, kterým Komise stanovila určité cíle ochrany pro pozemky.
- 54 Žalobci mají za to, že z důvodu svévolného charakteru napadeného rozhodnutí jsou individualizováni vzhledem ke všem ostatním vlastníkům pozemků dotčeným napadeným rozhodnutím, berouce jakožto referenční skupinu všechny vlastníky pozemků, na které se vztahují cíle ochrany stanovené v napadeném rozhodnutí.
- 55 Dodávají, že o tomto omezení vlastnického práva k pozemku bylo rozhodnuto, aniž by dotčené osoby měly právo být vyslechnuty před soudem, bez porovnání proti sobě stojících dotčených zájmů, bez náhrady, či dokonce bez možnosti získat náhradu, což jsou důvody, pro které je odůvodněné nepřijmout v projednávaném případě restriktivní výklad podmínek přípustnosti.

Závěry Soudu

- 56 Podle čl. 230 čtvrtého pododstavce ES „[k]aždá fyzická nebo právnická osoba může [...] podat žalobu proti rozhodnutím, která jsou jí určena, jakož i proti rozhodnutím, která, byť vydána ve formě nařízení nebo rozhodnutí určeného jiné osobě, se jí bezprostředně a osobně dotýkají“.

57 Protože není sporné, že napadené rozhodnutí není žalobcům určeno, je třeba přezkoumat, zda se jich toto rozhodnutí bezprostředně a osobně dotýká.

58 Pokud jde o bezprostřední dotčení žalobců, je třeba připomenout, že tato podmínka bezprostředního dotčení jednotlivce v projednávaném případě vyžaduje, aby napadené rozhodnutí mělo přímo účinky na jejich právní postavení a neponechávalo žádnou posuzovací pravomoc adresátům, kteří jsou pověřeni jeho provedením, přičemž toto provedení je čistě automatické povahy a vyplývá ze samotné právní úpravy Společenství, aniž by bylo třeba použít další prostředkující předpisy (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 5. května 1998, *Dreyfus v. Komise*, C-386/96 P, Recueil, s. I-2309, bod 43 a uvedená judikatura, a rozsudek Soudu ze dne 27. června 2000, *Salamander a další v. Parlament a Rada*, T-172/98, T-175/98 až T-177/98, Recueil, s. II-2487, bod 52).

59 To znamená, že v případě, kdy je akt Společenství určen orgánem členskému státu, jestliže je jednání členského státu k provedení tohoto aktu automatické povahy nebo jestliže jsou následky dotčeného aktu tím či oním způsobem automatické, tento akt se tak bezprostředně dotýká jakékoli osoby dotčené tímto jednáním. Jestliže naopak akt ponechává členskému státu možnost jednat či nejednat nebo mu neukládá jednat v určitém smyslu, dotčené osoby se bezprostředně nedotýká samotný akt, ale jednání či nečinnost členského státu (viz v tomto smyslu usnesení Soudu ze dne 10. září 2002, *Japan Tobacco a JT International v. Parlament a Rada*, T-223/01, Recueil, s. II-3259, bod 46).

60 Soud má za to, že se nelze domnívat, že by napadené rozhodnutí, které vymezuje jako lokality významné pro Společenství oblasti německého území, ve kterých žalobci vlastní pozemky, mělo samo o sobě účinky na právní postavení žalobců. Napadené rozhodnutí neobsahuje žádné ustanovení ohledně režimu ochrany lokalit významných pro Společenství, jako jsou například ochranná opatření nebo povolovací řízení. Nedotýká se tak ani práv a povinností vlastníků pozemků, ani výkonu těchto práv. V rozporu s tím, co tvrdí žalobci, zahrnutí těchto lokalit do seznamu lokalit významných pro Společenství nezavazuje žádným způsobem hospodářské subjekty nebo soukromé osoby.

61 Článek 4 odst. 4 směrnice o stanovištích upřesňuje, že jakmile je lokalita přijata Komisí jako lokalita významná pro Společenství, vyhlásí příslušný členský stát nejpozději do šesti let tuto lokalitu jako „zvláštní oblast ochrany“. V tomto ohledu čl. 6 odst. 1 směrnice o stanovištích uvádí, že pro zvláštní oblasti ochrany stanoví členské státy nezbytná ochranná opatření, která odpovídají ekologickým požadavkům typů přírodních stanovišť a druhů, jež se na těchto lokalitách vyskytují.

62 Článek 4 odst. 5 směrnice o stanovištích rovněž uvádí, že jakmile je některá lokalita zařazena do seznamu lokalit významných pro Společenství, vztahují se na ni ustanovení čl. 6 odst. 2 až 4.

63 Článek 6 odst. 2 směrnice o stanovištích tak stanoví, že členské státy přijmou vhodná opatření, aby v oblastech zvláštní ochrany vyloučily poškozování přírodních stanovišť a stanovišť druhů, jakož i vyrušování druhů, pro něž jsou tato území určena, pokud by takové vyrušování mohlo být významné ve vztahu k cílům této směrnice.

64 Stejně tak čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích stanoví, že jakýkoli projekt, který s určitou lokalitou přímo nesouvisí nebo není pro péči o ni nezbytný, avšak bude mít pravděpodobně na tuto lokalitu významný vliv, podléhá odpovídajícímu posouzení jeho důsledků pro lokalitu z hlediska cílů její ochrany. S přihlédnutím k výsledkům uvedeného hodnocení těchto důsledků pro lokalitu schválí příslušné orgány příslušného státu tento projekt teprve poté, co se ujistí, že nebude mít nepříznivý účinek na celistvost příslušné lokality. V tomto ohledu čl. 6 odst. 4 směrnice o stanovištích upřesňuje, že pokud musí být takový projekt z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu přesto uskutečněn, zajistí členský stát veškerá kompenzační opatření nezbytná pro zajištění ochrany celkové soudržnosti sítě NATURA 2000.

65 S přihlédnutím k výše uvedeným povinnostem, které pro členské státy vyplývají, jakmile byly lokality významné pro Společenství vyhlášeny napadeným rozhodnutím, je třeba konstatovat, že žádná z těchto povinností není přímo použitelná na žalobce. Všechny tyto povinnosti totiž vyžadují akt ze strany dotčeného členského státu, aby upřesnil, jakým způsobem zamýšlí provést dotčenou povinnost, ať se již bude jednat o nezbytná ochranná opatření (čl. 6 odst. 1 směrnice o stanovištích), vhodná opatření k vyloučení poškozování lokality (čl. 6 odst. 2 směrnice o stanovištích) nebo schválení projektu, který může mít na lokalitu významný vliv, příslušnými orgány příslušného státu (čl. 6 odst. 3 a 4 směrnice o stanovištích).

66 Ze směrnice o stanovištích, na základě které bylo přijato napadené rozhodnutí, tedy vyplývá, že je závazná pro členský stát, pokud jde o výsledek, jehož má být dosaženo, přičemž pravomoc ohledně volby ochranných opatření, která budou přijata, a povolovacích řízení, podle kterých má být postupováno, se ponechává vnitrostátním orgánům. Tento závěr nemůže být vyvrácen skutečností, že prostor pro uvážení takto přiznaný členským státům musí být vykonáván v souladu s cíli směrnice o stanovištích.

- 67 Ze všeho předcházejícího vyplývá, že žalobci nejsou bezprostředně dotčeni napadeným rozhodnutím ve smyslu čl. 230 čtvrtého pododstavce ES, a proto musí být žaloba odmítnuta jako nepřipustná, aniž by bylo nezbytné se zabývat tím, zda jsou žalobci dotčeným rozhodnutím dotčeni osobně.
- 68 Nicméně i když se žalobci nemohou domáhat zrušení napadeného rozhodnutí, budou moci zpochybnit opatření přijatá na základě článku 6 směrnice o stanovištích, která se jich dotýkají, a v tomto kontextu jim je zachována možnost namítat protiprávnost tohoto rozhodnutí před vnitrostátními soudy, rozhodujícími při respektování článku 234 ES (rozsudek Soudního dvora ze 17. listopadu 1998, *Kruidvat v. Komise*, C-70/97 P, Recueil, s. I-7183, body 48 a 49, a usnesení Soudu ze dne 12. července 2000, *Conseil national des professions de l'automobile a další v. Komise*, T-45/00, Recueil, s. II-2927, bod 26).

K nákladům řízení

- 69 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a žalobci neměli ve věci úspěch, je namíste posledně uvedeným uložit náhradu nákladů řízení.
- 70 Podle čl. 87 odst. 4 prvního pododstavce jednacího řádu nesou členské státy, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, vlastní náklady. V projednávaném případě je namíste rozhodnout, že Finská republika ponese vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů

Soud (první senát)

rozhodl takto:

- 1) **Žaloba se odmítá jako nepřipustná.**
- 2) **Žalobci ponesou vlastní náklady řízení, jakož i náklady řízení vynaložené Komisí.**
- 3) **Finská republika ponese vlastní náklady řízení.**

V Lucemburku dne 22. června 2006.

Vedoucí soudní kanceláře

E. Coulon

Předseda

R. García-Valdecasas